

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület

2836 Baj, Dózsa György u. 8

Email: szazvolgy@gmail.com

Honlap: www.szazvolgy.hu

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

SZÖVEGES KIEGÉSZÍTÉS

2016. évről

I. Alapítás

A Száz Völgy Természetvédelmi Egyesületet 2008-ban alapította 21 magánszemély.

Rövidített elnevezése: SZVTE

Székhelye: 2836 Baj, Dózsa György u. 8

Bírósági végzés száma: Pk.60.015/2008/14

Bírósági végzés időpontja: 2008.11.04.

Nyilvántartási szám: 1698

Adószám: 18617601-1-11

Közhasznúsági fokozat: közhasznú

A bíróság a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV tv. (Ectv.) szerint is megerősítette az egyesület közhasznú besorolását a 2014.06.20-án jogerőre emelkedett

Pk.60.015/2008/28. számú végzésével.

II. Tagság alakulása

Tagság alakulása

Az újonnan belépőkkel és a családi tagokkal együtt az egyesület 94 fő tagdíjat fizető tagot számlál. Tárgyévben 10 új belépőnk volt, amelyből kettő családi tagság.

A tagságban diákok, nyugdíjasok, dolgozók és családok is vannak, valamint egy fő tiszteletbeli tag.

III. Szervezet

Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés.

Ügyintéző-képviselői szerve az elnökség, amely 5 főből áll. Felügyelő szerve a felügyelő bizottság, amely 3 főből áll.

Az egyesület alkalmazottakat nem foglalkoztat. Az egyesület munkáját számos önkéntes segíti.

Tárgyévben 36 fő regisztrált, (a közérdekű, önkéntes tevékenységet szabályozó törvénynek megfelelő) önkéntes dolgozott a meghirdetett programjainkon, de ezen kívül még több lelkes ember segítette a munkánkat a tagokon kívül.

IV. Programok

Az SZVTE 2016-ban az alábbi tevékenységeket végezte:

1. Békamentés

2016-ban a korábbi évekhez hasonlóan 3 helyszínen kerültek felállításra a terelőhálók március 7.-én, a terelők bontása pedig április 10.-én történt meg. Ebben a bő 1 hónapos időszakban a békák legnagyobb tömegben március 22 és 31.-e közötti bő jelentek meg a terelőknél, és a 3 helyszínen összesen 4616 állatot szállítottunk át a petéző helyekre a forgalmas út másik oldalára. Ebben az időszakban számos oktatási intézményből fogadtunk érdeklődőket, csoportokat, összesen közel 400 fő részére mutattuk be a kétélteük védelmébe tett munkánkat ill. beszéltünk ezen állatok életmódjáról, szokásairól.

Mentett kétéltű-fajok száma az egyes helyszíneken:

	Barna varangy	Zöld varangy	Zöld levelibéka	Erdei béka	Barna ásóbéka	Vöröshasú unka	Pettyes götte	Összesen:
Tata, Remeteség	1027	1	0	1	3	0	0	103
Tardos, Malom-völgy	2945	1	0	23	0	0	0	296
Tarján, Szúnyog-tó	143	3	1	56	56	325	31	61
Összesen:	4115	5	1	80	59	325	31	461

2. Gólyavédelem

Idei tevékenységünk három fő csoportba sorolható:

- védelmi beavatkozás az elektromos vezetékekre épült fészkeknél (a gólyafészkek tartószerkezetre helyezése)
- nyilvános gólyagyűrés (GRS), az MME és DINPI-vel együttműködésben
- megyei állományfelmérés

Gólyafészkek tartószerkezetre helyezése

Az E.ON-nal történt egyeztetéseknek köszönhetően több fészkeknél is voltak a helyi gólyavédelem szempontjából fontos munkálatok az év során. 2015 őszén a megyénkben az egyetlen kéményen lévő gólyafészkek lebílt az azt tartó kéményről. Ezt a fészket február közepén helyeztük vissza biztonságosan a kéményre tartókosárral együtt. Március elején egy viszonylag új fészket fészektartókosárra helyeztünk, melyet tavasszal el is foglalt egy pár gólya és sikeresen költöttek. Ebben az évben 2 településen is próbálkoztak fészkeképítéssel fiatal gólyapárok. Ezek még csak fészkekzedmények, de remélhetőleg jövőre visszajönnek és sikerül fészket építeniük.

A kosaras gépkocsit az E.ON biztosította, a fészkek tartóra helyezésében közreműködtek önkénteseink. A munkálatok 2 napra oszlottak el, 3 önkéntesünk vett részt benne.

Nem kevés szervezés, egyeztetés előzte meg a munkálatokat, hiszen az áramszolgáltatónak 30 nappal ezt megelőzően meg kellett hirdetnie az áramszünetet.

Nyilvános gólyagyűrés (GRS) – 2016.06.18.

2009 óta már hagyományt teremtettünk ezen rendezvényünkkel, amelyen a legtöbb érdeklődőt köszönhetjük. Faluról falura járva, előre meghirdetett időpontban gyűrűzzük a gólyafiókákat, rövid helyszíni ismertetővel és fióka-névadással.

A tények:

- 340 látogató, + kettő helyi TV stáb, és 2 regionális újság,
- 22 gyűrűzött fióka,
- 12 helyszín,
- 3 db 0 fiókás (Nagyigmánd, Bakonyszombathely, Mocsa),
- 1 db 1 fiókás (Tárkány)
- 1 db 2 fiókás (Réde),
- 5 db 3 fiókás (Bana, Császár, Grébics, Naszály, Szőny),
- 1 db 4 fiókás (Kisigmánd),
- 1 db 5 fiókás fészkealj (Kocs).
- 9 önkéntes

Grébicspusztán az egyik fióka mindkét lábát összekötötte egy nagy csomónyi bálamadzag, a lábán felületi sérülések voltak. A madarat kiszabadítottuk a madzagtól, így sikeresen felnevelődött.

Megyei fehér gólya állományfelmérés

Július végén jártuk végig a megyei gólyafészkeket, hogy képet kapjunk a költségek eredményességéről. Összesen 19 fészekben költöttek madaraink, ebből 36 fióka repült ki. Az eredmények:

- 1 fióka repült ki 1 fészkekből,
- 2 fióka repült ki 3 fészkekből,
- 3 fióka repült ki 5 fészkekből,

- 4 fióka repült ki 1 fészekből,
- 5 fióka repült ki 2 fészekből.

Az eredményes költségek számára vetített fiókaátlag: 3,00 fióka/fészek, ami megyénkben egy kicsivel a 10 éves átlag feletti eredménynek számít. Viszont a 12 pár sikeres költés nagyon kevés. Sajnos a 19 lakott fészek is alacsony szám. Az adatsoraink szerint lassan ugyan, de szignifikánsan csökken a megyei állomány. Komárom-Esztergom megye a fehér gólya szempontjából a legritkábban lakott területek közé számít, ezért is fontos a kevés, de stabil párok biztonságos fészkelésének elősegítése.

3. Madarász tábor

Együttműködő szervezetek:

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom Megyei Csoportja
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Részvevők/látogatók száma:300 fő

A Ferenmajori-halastavak területén, Naszály határában kialakított Madárvártán tavasszal kezdtük el a gyűrűzést. Április 18. és május 27. között voltak a hálók felállítva, ezt követően a tábor kezdetéig a CES program hálói üzemeltek időszakosan. Az őszi időszak július 24.-én vette kezdetét, ez egyben a XXVI. Hopp Ferenc Madarásztáborunk megkezdését is jelentette.

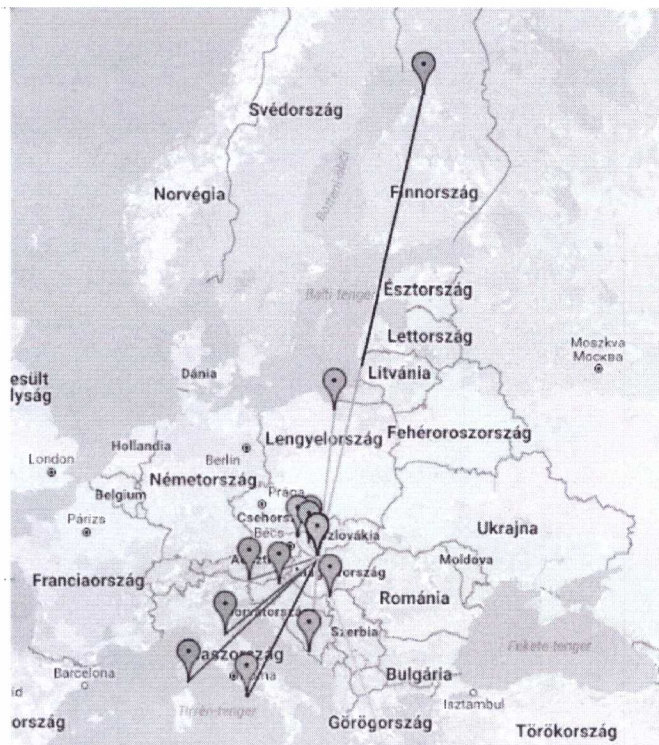
A jelenlegi várta helyén 11. éve gyűrűzünk. Az állandó hálóállásokat 17 db 12 méteres háló alkotja, melyhez idén plusszban 4 új háló állást alakítottunk ki. Ezek mellett a 2 szakos (1 db 9 méter és 1db 12 méter) magas hálóállás is dolgozott. Kiegészítésként időszakosan használtunk hálókat a 11-es és a 13-as tavakon, néhány egyéb állásban a tábor területén, valamint 6-8 db varsát.

A tavaszi időszakban a CES programmal együtt 755 madarat jelöltünk, az őszi időszak pedig példátlan madár mennyiségeket produkált: a 118 gyűrűzési napon 101 madárfaj 18 356 példányára került gyűrű! E mellett 1429, korábban gyűrűzött madarat fogtunk vissza!

A visszafogások között összesen 13 külföldi gyűrűs volt, a Vártán gyűrűzött madaraktól pedig eddig 4 került meg hazánktól távolabb.

Visszafogások: 1 pld. szerb barátka
1 pld. szlovén kék cinege
1 pld. olasz kerti poszáta,
1-1 pld. szlovén, finn, lett, osztrák és lengyel foltos nádiposzáta,
1-1 pld. cseh és lengyel barátka
1-1 pld. szlovák nádirigó és barkós cinege,
1 pld. Kenyában gyűrűzött énekes nádiposzáta.

Megkerülések: 1-1 pld. vörösbegyünk került meg Ausztriában ill. Korzikán,
1 pld énekes rigó Olaszországból,
1 pld. nádi tücsökmadarat pedig Horvátországból jelentettek vissza.

A legidősebb visszafogott madár egy 2008. augusztusában (szintén a Ferencmajorban) gyűrűzött hím barátkva volt, csaknem 8 évvel később, 2016.májusában került ismét a hálónkba! Ezt a példányt 2013.-ban fogtuk vissza először, utána viszont minden évben előkerült a Várta területéről, összesen 8 alkalommal!!

2016.-ban 5, a Vártára nézve új fajt gyűrűztünk (macskabagoly, búbos banka, réti pityer, nagy őrgébics, hantmadár), ill. bónuszként a csilpcsalpfüzike szibériai alfaja is először került a hálónkba. Ezzel a Ferencmajorban gyűrűzött madárfajok száma 162-re emelkedett, a gyűrűzött madarak száma pedig elkerülte a 92 500 példányt!

A leggyakrabban gyűrűzött 10 madárfaj 2016.-ban:

Faj	Példány
Barátposzáta	5340
Foltos nádiposzáta	2093
Füsti fecske	1748
Cserregő nádiposzáta	1545
Vörösbegy	1487
Kék cinege	633
Kerti poszáta	546
Csilpcsalpfüzike	393
Énekes nádiposzáta	376
Nádirigó	375

2016.-ban a 11-es tavon megszüntették a gátszakadást és a tó víz alá került. A több évnyi szárazon állás alatt azonban a növényzet a mederben megerősödött, így a tavon nagyon kevés szabad vízfelület volt. Ezen a tavon éjszakáztak a füsti fecskék, régen látott nagy csapatokban özönlöttek el estéknként a háló állások környékét. Nyomukban minden este megjelentek a rájuk vadászó kabasólymok. Leeresztett tómeder a parti madarak fő vonulási időszakában nem volt, így ezek a madarak szinte teljesen lemaradtak idén a palettáról.

Érdekesebb fajok, példányszámok: 1-1 pld. barna zeszse, réti pityer, szibériai csilpcsalpfüzike, vándorfüzike, nagy őrgébics, 54 pld. nagy fülemüle, 32 pld. réti tücsökmadár, 2 pld. kabasólyom, 546 pld. kerti poszáta, 40 pld. süvöltő.

2016. őszi időszakában gyűrzött 18 355 madár fajonkénti bontásban:

Kis vöcsök	2	Barázdabillegető	1	Kerti geze	38
Törpegém	30	Sárga billegető	3	Fitiszfűzike	71
Bakcsó	1	Töviszúró gébics	83	Sisegő fűzike	86
Szürke gém	1	Nagy őrgébics	1	Csilpcsalpfűzike	392
Bütykös hattyú	8	Ökörszem	234	Szibériai csilpcsalpfűzike	1
Egerészölyv	1	Erdei szürkebegy	228	Vándorfűzike	1
Karvaly	7	Vörösbegy	1487	Sárgafejű királyka	60
Kabasólyom	2	Fülemüle	218	Tüzesfejű királyka	7
Fácán	1	Nagy fülemüle	54	Szürke légykapó	27
Guvat	15	Kékbegy	6	Kormos légykapó	63
Pettyes vizicsibe	1	Kerti rozsdafarkú	11	Örvös légykapó	4
Kis vizicsibe	4	Házi rozsdafarkú	4	Őszapó	160
Vizityúk	4	Hantmadár	1	Függőcinege	52
Sárszalonka	1	Rozsdás csuk	5	Szécincenege	183
Havasi partfutó	1	Cigánycsuk	17	Fenyvescinege	3
Küszvágócsér	1	Énekes rigó	210	Kék cinege	633
Balkáni gerle	5	Szőlőrigó	3	Barátcinege	8
Kakukk	1	Fenyőrigó	6	Hegyi fakusz	1
Macskabagoly	1	Feketerigó	104	Rövidkarmú fakusz	5
Lappantyú	2	Barkóscinege	110	Nádi sármány	85
Jégmadár	49	Kerti poszáta	546	Citromsármány	1
Gyurgyalag	3	Karvalyposzáta	27	Erdei pinty	14
Búbos banka	1	Barátposzáta	5340	Kenderike	3
Nyaktekercs	23	Kis poszáta	159	Barna zeszse	1
Feketeharkály	3	Mezei poszáta	143	Tengelic	15
Zöld küllő	4	Foltos nádiposzáta	2093	Zöldike	195
Nagy fakopáncs	14	Fülemülesitke	27	Csicsósrke	6
Közép fakopáncs	1	Cserregő nádiposzáta	1545	Süvöltő	40
Kis fakopáncs	3	Énekes nádiposzáta	376	Meggyvágó	3
Partifecske	67	Nádirigó	374	Házi veréb	222
Füsti fecske	1748	Réti tücsökmadár	32	Mezei veréb	232
Réti pityer	1	Berki tücsökmadár	10	Seregély	64
Erdei pityer	66	Nádi tücsökmadár	122	Sárgarigó	21
				Szarka	2
				Szajkó	4

4. Tatai Vadlúd Sokadalom

November utolsó szombatján immáron 16. alkalommal vártuk az érdeklődőket a tatai Öreg-tó partján, ahol a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom Megyei Helyi Csoportja és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által közösen megrendezésre kerülő Tatai Vadlúd Sokadalom minden korábbi évet felülmúló látogatócsúcsot hozott: a vadlúdfesztiválra mintegy 17.000-en látogattak el.

A rendezvény nagyközönségi napját megelőzően, már pénteken este megkezdődtek az előadások az Öreg-tó Club Hotelben. Az azori flúgos futamra, valamint Japán izgalmas madárvilágát bemutató előadásra a késői órák ellenére is sokan voltak kíváncsiak.

Szombaton kora reggel mintegy 22 ezer vízen pihenő vadlúd látványa fogadta a korán kelő vendégeket. A madársokadalomban hét lúdfaj képviseltette magát: legnagyobb számban a nagy lilik, a vetési lúd és a nyári lúd; ezek mellett két-két apácaludat és örvös ludat, valamint egy-egy világviszonylatban veszélyeztetett kis liliket és vörösnyakú ludat is láthattak az érdeklődők.

A vadludak kihúzását követően az ünnepélyes megnyitóval hivatalosan is kezdetét vette a rendezvény. A kellemesen enyhe, napos időben nemcsak a madarak látványa, de a Sokadalom egész nap zajló programjai is nagy tömegeket vonzottak.

A tóparton számos érdekes program, izgalmas előadás, látványos bemutató, valamint több megyei és országos zöld szervezet bemutatkozó standja várta a kilátogatókat. A rendezvény idei díszvendége a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság volt. A nemzeti park bemutatkozása mellett számos, az igazgatóság által működtetett természetvédelmi programról, valamint nagyközönségi akciókról és programajánlatokról is tájékozódhattak az érdeklődők.

Idén újabb programokkal bővült a játszóház. Ide vártuk a családokat, gyerekeket. A különböző természetvédelmi foglalkozások, játékok, madáretető és madárkalács készítés mellett interaktív népmesében is részt vehettek a gyerekek, de volt bábos mesekuckó is.

Az Agostyáni ökofalu bemutatkozása során a ma sokat emlegetett fenntarthatóság gyakorlati, a hétköznapi életben is használható példáival ismerkedhettünk meg, de kiemelt szerepet kapott a rendezvényen az ivóvíz jelentősége és fontossága is.

Újdonságokkal jelentkezett a Madárbarát kert program, és részletes beszámolót hallhattunk a Helicon Life projekt elmúlt öt évének eredményeiről is.

A madármegfigyelő torony környezetében lebonyolításra került programok keretében a folyamatosan zajló távcsöves megfigyelés, élőállatos bemutatók és természetvédelmi tanácsadás mellett idén is a madárgyűrés volt az egyik legnépszerűbb programunk. A reggel 7 órától 15:30-ig tartó gyűrés során 76 madarat gyűrtünk. A háromféle cinegefaj mellett gyűrtünk egy őszapót és egy nagy fakopáncsot is. A kézben tartott madarakat az érdeklődők lefotózhatták, a kisebbek megsimogathatták, így nagyszerű élményt jelentettek az érdeklődőknek. A gyűrésről, a madarak vonulásáról, vagy éppen az adott madárfajról szóló tájékoztatók pedig az ismeretterjesztést szolgálták.

Ám izgalomban a tavon sem volt hiány! Dél körül mintegy 9 000 vadlúd visszatért a tóra, hogy ivással szakítsa meg az egész napos táplálkozást. Az önmagában is nagyszerű látványt tovább fokozta, hogy egy rétisas két alkalommal is felrebbentette a sok ezernyi madarat, akik néhány perces körözést követően ismét visszaereszkedtek a vízre. A tavon a ludak mellett a több ezer récének és sirálynak, valamint a szürke gémeknek és kárókatonáknak köszönhetően egész nap volt látnivaló. Ezt nagyban segítette az a sétány mentén elhelyezett több tucatnyi teleszkóp, amikbe önkénteseink segítségével bárki betekinthezett.

Minden évben kiemelten foglalkozunk a rendezvényünk fiatalok számára történő meghirdetésével is. Az iskolásoknak a fesztivált megelőzően külön versenyt, idén egy állathangutánzó pályázatot írtunk ki: bármilyen, a Kárpát-medencében vadon élő állat hangját utánozó felvételt vártunk a diákoktól elektronikus formában. A nem túl egyszerű feladat ellenére az ország minden tájáról érkezett pályázat a felhívásunkra. Az első helyezett az érsekvadkerti Lukács Katalin Odett lett. A második helyen az újkígyósi Csatlós Beatrix végzett, míg a harmadik helyet Illési Dániel szerezte meg, aki Albertirsáról küldte be pályázatát. Egy különdíjat is kiosztottunk. Ezt a budapesti Turny Zoltán vehette át. A díjazottak által beküldött állathangok a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság honlapjára is feltöltésre kerültek.

A nyertesek díjait, az értékes könyv, póló és falinaptár jutalmakat a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, az MME, valamint Telegdi Ágnes író és Gábor Emese illusztrátor ajánlották fel.

Valószínűleg az enyhe és tiszta időnek is köszönhetően a vadludak esti behúzása nagyon elhúzódott, a madarak jelentős része csak a teljes sötét beállta után érkezett vissza a tóra. A visszaérkező vadludakat Novák Péter színművész verssel köszöntötte. Az emelkedett hangulatot tovább fokozta, hogy újabb és újabb vadlúdcsapatok érkezését lehetett hallani. A rendezvény másnapján, a vasárnap reggeli számolás szerint mintegy 26 000 lúd éjszakázott a tavon.

A behúzást követően a csillagos égbolt alatt a sok érdeklődőt vonzó csillagászati előadással és bemutatóval zárultak a tóparti programok.

A nap azonban ekkor még nem ért véget. Este nyolc órától az Öreg-tó Club Hotelben folytatódott a rendezvény. Ekkor került sor az egész napos madármegfigyelő verseny eredményhirdetésére, valamint a fesztivált záró előadásokra és a záróbeszédre is, ami ha nincs, akkor ez a rendezvény nincs lezárva. Szerencsére megtörtént.

A madármegfigyelő versenyt idén is a tavaly módosított szabállyal rendeztük meg. Míg a korábbi években a versenyen a legtöbb fajt észlelő csapat nyert, idén is az egyes fajok megfigyelése a faj ritkasága szerint 1, 2 vagy 3 pontot jelentett az adott csapatnak. A csapatokat a gyűjtött pontok összege alapján rangsoroltuk. Ezzel a módosítással nagyobb hangsúlyt igyekeztünk fektetni a ritkább, illetve nagyobb természetvédelmi jelentőségű fajokra.

A versenyen 7 csapat indult el, mindannyian a felnőtt kategóriában, és közülük 6 adta le a fajlistáját. A versenyzők is örültek a szép őszi időjárásnak, a napos időben igazán jól lehetett madarászni. A csapatok összesen 101 fajt észleltek, melyek közt olyan érdekességek tűntek fel, mint a kis lilik, 2-2 példány örvös lúd és apácálúd, ezüstsirály, vándorsólyom, a zsezse és a keresztcsőrű.

A versenyt a „Kancsal Izaurák – éves lisztezők társasága” nevű csapat nyerte 107 ponttal (90 észlelt faj); tagjai: Fodor András, Daniel Bastaja, Németh Zoltán és Kató Eszter (kísérő).

Második helyezett lett a „Futómadarak” nevű csapat 98 ponttal (83 faj); tagjai: Dr. Magyar Gábor, Laczik Dénes és Schmidt András.

Harmadik helyezést ért el a „Geese and goose - ok” csapat 89 ponttal (77 faj); tagjai: Péntek István, Havasi Máté és Udvari András.

Mindhárom csapat értékes könyveket és ajándéktárgyakat vehetett át jutalomképpen, melyeket a Földművelésügyi Minisztérium, a Herman Ottó Intézet, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, az Ecotours Wildlife Holidays, a Szöllősi Pincészet, a Czetis Pálinka Ház, Büki József, Schmidt András, Gerard Gorman, Kovács András, Papp Gábor és Turny Zoltán ajánlották fel.

A Sokadalom legjobb madárfaja, a kis lilik megtalálásáért járó díjat, Nagy Gyula kis liliket ábrázoló festményét Péntek István kapta. A Sokadalom legérdekesebb faja, a zsezse megfigyeléséért Fodor András vehette át Zsoldos Márton erdei fülesbaglyot ábrázoló festményét.

További különdíjjal jutalmaztuk a legtöbb madárfajt megfigyelő csapatot. Így a „Kancsal Izaurák – éves lisztezők társasága” nevű csapat nevében Fodor András vette át Kókay Szabolcs nyári ludakat ábrázoló festményét.

A regisztrált fajok alapján kialakult végső sorrend a következők szerint alakult:

- Csapat neve, szerzett pontszám / összes észlelt faj
1. Kancsal Izaurák – éves lisztezők társasága, 107/90
  2. Futómadarak, 98/83
  3. Geese and goose –ok, 89/77
  4. Legendás madarak és megfigyelésük, 76/69
  5. Nils Trogeron, 76/67
  6. HT, 68/58
  7. Tatai sárkánymadara –

Idén is több csatornán keresztül zajlott a rendezvény kommunikációja. A teljesség igénye nélkül a megyei (24 óra, Forrás Rádió, komaromihir.hu), más megyei (Kisalföld, Hajdú-Bihari Napló) és a szakmai (Greenfo, Zöldgömb) sajtóorgánumok, a hazai (Index, Blikk.hu) és a külföldi (felvidek.ma, bumm.sk), hírportálok, valamint programajánlók (Itthon.hu, Port.hu, Fesztiválkalauz, Kimozduló), illetve az országos (Kossuth, Music Fm) és budapesti (Info Rádió, Lánchíd Rádió) rádiók több alkalommal adták a rendezvény híreit, vagy ajánlották a rendezvényt. A televíziók közül a rendezvényt megelőzően szerepeltünk az MTVA Kékbolygó műsorában, a Hír Tv-ben, valamint a Tatai Tv-ben is - több alkalommal.

Hét stáb forgatott, illetve készített riportot a helyszínen: a Kossuth és a Szent István Rádió mellett az MTVA Híradója, a Duna TV Kéktúra műsora, a Tata Városi TV, valamint a Tudományos Újságírók Klubja és a Kisalföld Újság.

Folyamatosan népszerűsítettük rendezvényünket a közösségi oldalakon is. Híreinket több partnerünk mellett például a Szeretlek Magyarország oldalai is folyamatosan átvették és megosztották. A rendezvény ideje alatt a fesztivál élőben is nyomon követhető volt az interneten. Az online közvetítés a Sokadalom honlapjáról volt elérhető. Az első adatok alapján több ezren követték élőben a vadlúdfesztivált a világhálón keresztül.

A két nap alatt 34 regisztrált önkéntesünk dolgozott a helyszínen. A rendezvény közösségformáló erejét jelzi, hogy idén is csatlakoztak új önkéntesek az egyesületünkhöz, de nőtt az egyesületünknel jelentkező iskolai közösségi szolgálatosok száma is. Együttműködő partnereinkkel, segítőkkel együtt összesen 158 fő vett részt a rendezvény lebonyolításában.

Az idei Tatai Vadlúd Sokadalom az egyik leglátványosabb fesztivál volt a vadlúd sokadalmak sorában, ami a változatos programokkal, ismeretterjesztéssel, ugyanakkor egy fesztivál hangulatával járult hozzá a helyi, valamint a hazai természeti és kulturális értékek megismertetéséhez, a térség jó hírének erősítéséhez.

5. Sasszinkron, 2016. január 16

Az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya és Monitoring Központja a nemzeti park igazgatóságokkal és más civil szervezetekkel együttműködve immáron XIV. alkalommal szervezi meg az Országos Sasszinkront, a hazánkban telelő ragadozómadarak éves számlálását. Ehhez az országos felméréshez csatlakozott az egyesületünk is.

Az egy időben történő megfigyelések miatt „sasszinkronnak” nevezett számláláson idén 14 önkéntes felmérőnk vett részt. A megfigyelők érintették a régióink legjelentősebb ismert ragadozómadaras élőhelyeit, ebből következően a lehető legpontosabb képet alkothattunk a területünkön tartózkodó fajokról és ezek egyedszámáról.

Az egyesület által koordinált területen 27 rétisast és további 2 parlagi sast regisztráltunk. Mellette még 60 példány egyéb ragadozómadár is felmérésre került.

6. Európai Madármeqfigyelő Napok – 2016.október 1.

Ezt a programot a madártani szervezetek világszövetsége, a BirdLife International indította útjára 1992-ben, azóta minden évben több tucat ország több 10 ezer madár- és természetkedvelője vesz részt rajta. Magyarországon is már több mint 2 évtizede várják a madarászok október első hétvégéjén a természetbe a hasonló érdeklődésű természetkedvelőket. E nap alkalmával megyei programunkat az MME Komárom-Esztergom megyei Csoportjával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezzük.

Tematikus programmal látjuk vendégül az érdeklődőket a naszályi Ferencmajori-halastavakon és a Ferencmajori Madárvártán. A folyamatos madárgyűrés, terepmadarászat és standolás köti le a látogatókat.

A nap folyamán 61 fő látogatónk volt. A programról beszámolt 2 TV stáb és 2 online média oldal.

7. Sérült állatok mentés

balkáni gerle	1
bütykös hattyú	4
citromsármány	1
csicsörke	2
dankasirály	1
dolmányos varjú	2
egerészölyv	24
erdei fülesbagoly	8
fehér gólya	4
fekete harkály	1
feketerigó	13
füstifecske	1
gyöngybagoly	3
házi rozsdafarkú	2
héja	1
indiai skatulyateknős	5
karvaly	16
korai denevér	10
kuvik	2
lapos partiteknős	4
macskabagoly	2
meggyvágó	1
mezei veréb	3
mocsári teknős	1
molnárfecske	13
nagy fakopáncs	2
nagy lilik	4
nyaktekerics	1
nyári lúd	4
örvös galamb	2
parlagi galamb	1
seregély	1
szajkó	1
szarka	2
tengelic	4
tőkés réce	6
törpedenevér	2
törpegém	3
vetési varjú	1
vietnámi szelencetecnős	3

vörös vércse	20
zöld küllő	1
zöldike	2
Végösszeg	185

adoptálás	1
állatkertben elhelyezve	12
elpusztult	66
szabadon engedve	104
tovább tartva	2
Végösszeg	185

8. Gyurgyalag és partifecske védelem

Komárom-Esztergom megyében a tavalyi esztendőben összesen 69 fészkelő telepet mértünk fel a megyében. Gyurgyalagból 326 párt számláltunk partifecskéből összesen 750 párt! A tavalyi esztendőben 25%-al kevesebb költőtelepet mértünk fel, ez a felmérő tagjaink kapacitása miatt alakult így. Ha csak azokat a költőtelepeket nézzük, ahol előző évben is végeztünk felmérést, akkor megállapítható, hogy gyurgyalagnál 3%-os növekedést mértünk, partifecskénél pedig 23%-os csökkenést. Partifecskénél a csökkenést elsősorban a korábban felfrissített falak állapotának romlásával magyarázható.

A madarak megérkezése előtt, ahol szükséges és lehetőségünk engedi, megfrissítjük a lösz- és homok falak rézsűit, leszakadásait. A beavatkozás során gépi vagy kézi erővel kisebb-nagyobb függőleges falakat hozunk létre, amely a gyurgyalagok és partifecskék megtelepedését és sikeres fészkelését nagyban segíti.

Védelmi programunk keretén belül fészkelőhely védelmi munkát végeztünk Nyergesújfalun, ahol a sportpályán lévő falnál végeztünk kézi erővel partfal tisztítási munkát, ahol a későbbiek folyamán további gyurgyalagok fészkeltek sikeresen. Itt gépi munkát is szerettünk volna eszközölni a tulajdonosnál, de erre engedélyt a sportpályánál lévő betonozási munkálatok miatt nem kaptunk engedélyt. Idén 2017-ben újra próbálkozunk.

Köszönjük munkájukat a felmérési és védelmi munkákban résztvevő tagtársainknak: Bátki Gellért, Csonka Péter, Csonka István, Krúg Tibor.

9. Madarak és Fák Napja – 2016. május 2-7.

Hagyományteremtő szándékkal 2013-ban hívtuk életre a jeles nap alkalmával megyei programunkat az MME Komárom-Esztergom megyei Csoportjával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen.

Két különálló idő intervallumban fogadtuk az érdeklődőket. Május 2.-tól iskolai, óvodai csoportokat, míg május 6.-7.-én családokat láttunk vendégül. **A közel 1 hét alatt 841 iskolás és óvodás gyermeket, valamint 306 fő egyéni/családos látogatót fogadtunk és biztosítottuk számukra a tartalmas időtöltést!** A programnak a Naszály határában kiépített Ferencmajori Madárvárta adott helyszínt, folyamatosan madárgyűrzés, terepmadarászat, tesztek kitöltése, standolás, kreatív játszóházas foglalkozás kötötte le a látogatókat.

10. Ragadozómadár-védelem

Költési eredmények – 2016.

Rétisas

Közig. határ	Területnév	Fészkelési siker	Megjegyzés
Baj	Lábas-hegy	0	Ismert fészkek (CT07C1) EOV 601570; 255597
Császár	Makk-puszta	2	Ismert fészkek (BT87B4) EOV 579589; 246041
Kisbér	Nagy-bér puszta	2	Ismert fészkek (BT75C3) EOV 575649; 233823

3 ismert pár / 4 fióka

Kerecsensólyom

Nem volt ismert költés.

Hamvas rétihéja

Nem volt ismert költés.

Barna kánya

Nem volt ismert költés.

Parlagi sas

Közigazgatási határ	Költési siker	UTM
Neszmély, Radvány-sziget	2	CT09B4 EOV 600322; 267218

Kígyászölyv

Közig. határ	Területnév	Fészkelési siker	Megjegyzés
Süttö	Csonkás-hát	0	Ismert fészkek (CT08D3) EOV 606249; 260175

1 ismert pár / 0 fióka

Uhu

Közigazgatási határ	Költési siker	UTM
Vértestolna, Öreg-Kovács hegy keleti oldala	2	CT07C3 EOV 604221; 254546
Ács, Zsidó-sziget	?	YN19D4 EOV 566060; 267107
Süttö, Cseh Mocsi-sziget	?	CT09D4 EOV 605314; 267444
Nyergesújfalu, Kecsekő	0	CT18A4 47.7078120410; 18.5297849961
Dorog, Baumit kőbánya	1	CT28C3 47.7195690013; 18.7101270072
Tatabánya, Keselő	2	CT07D4 47.5615309831; 18.4592650272

6 ismert pár / 5 fióka

Vándorsólyom

A nagy-pisznicei fészkelőhelyen 2016. március 8. – június 5. között éjjel nappali fészekőrzés zajlott a DINPI-MME szervezésben.

Közig. határ	Területnév	Fészkelési siker	Megjegyzés
Lábatlan	Nagy-Pisznice	3	CT18A2 EOV 608584; 261923
Tarján	Pes-kő	4	CT17A2 EOV 606829; 251494
Héreg	Fehér-kő	0	CT18B2

			EOV 608015; 257563
Réde	Lesalja (400kV)	3	YN15D1 EOV 561643; 228575
Óbarok	Lófingató	0	CT16D1 EOV 613935; 239385 EZT TONCSI LEADTA!
Héreg	Fábián-kő	1	CT17A1 EOV 607397; 253604
Dad	Erőmű-mente (400kV)	0	BT96A4 590108; 240729
Lábatlan	Sárkánylyuk	0	CT18A3 EOV 610164; 264465
Tatabánya	Koldusszállás	0	CT07C2 604011; 252357
Vérttestolna	Tolnai-sziklák	4	CT07C3 EOV 604287; 254632
10 ismert pár / 15 fióka (Mindre került színes!)			

Fekete gólya

Közig. határ	Területnév	Fészkelési siker	UTM
Ács	Ácsi-erdő	0	EOV 573582; 266086
Réde		?	BT76D2 EOV 565476; 227678
Naszály	Billeg-puszta	3	BT98A4 EOV 589337; 263299
Réde	Darab-hegyek	2	YN25B1 EOV 565075; 229190
Bakonyszombathely	Fekete-víz puszta	?	YN25C1 (Nincs meg a fészek!)
Dunaalmás	Kő-Pite	2	BT98C3 EOV 595138; 263469
6 ismert pár / 7 fióka			

Az alábbi védelmi intézkedések jellemezték munkánkat:

- Fészekőrzés (3 hónapon keresztül közel **40 önkéntes bevonásával**)
- Téli etetés (2 helyszínen **11 tonna nyersanyag feletetésével**)
- Műfészek kihelyezés és karbantartás (**112 db mesterséges fészek karbantartása, 2016-ban 4 új fészek került kihelyezésre!**)
- Ragadozómadár gyűrűzés (fokozottan védett rétisas, vándorsólyom színes gyűrűzések)

11. Jégtörés Monitoring

A Gerecsében kijelölt, nagymértékben jégtöréses kárt szenvedett mintaterületein 2016-ban 4 helyen zajlott madártani felmérés, 2 helyszínen pedig erdőmonitoring. A programmal kapcsolatos kutató munka 2017-ben is folytatódik.

12. Nyitott Kapuk- Rendezvénysorozat, Tatabánya

2016. ápr. 21- május 27.

Egyesületünk idén részt vett a tatabányai Nyitott kapuk, szinte 2 hónapos rendezvénysorozatán. A város már számít a közreműködésünkre.

Tatabányán több, mint 1 évtizedes hagyománya van a Nyitott kapuk elnevezésű, az önkormányzat által koordinált tavaszi bemutatkozó rendezvénysorozatnak. Ebben általában tatabányai szolgáltatók, civil szervezetek és az oktatási intézmények vesznek részt. A program egy lehetőség, hogy egyesületünk munkáját megismerhessék a tatabányai iskolások és óvodások. A Nyitott kapuk április közepétől május végéig tart.

A program három fő részből áll:

1. - Bemutatkozó / kiállító nap – idén a Vértes Agorájában tartották ezt, április 20-21-én, de mi sajnos csak az egyik napon tudtunk megjelenni.
2. Látogatási programsorozat a résztvevő szervezeteknél.
3. Játékos záróverseny a Tatabányai Múzeum – Bányászati és Ipari Skanzenben (május 27.)

A szakmai kiállításon az odalátogató iskolásokat, óvodásokat rövid játékokkal, fejtörőkkel szórakoztattuk, miközben az őket kísérő pedagógusoknak bemutattuk Egyesületünk munkáját és meghívtuk őket a rendezvénysorozatban résztvevő bemutatóhelyünkön, a Ferencmajori Madárvártán egy hónapig tartó tavaszi madárgyűűző programunkra.

Bár a program nagyon tetszett a tanároknak, óvodapedagógusoknak, érdekelte őket és szívesen részt vettek volna a gyűűzési és madárbemutatókon, de többségük már ezen a bemutatónapon jelezte, hogy csak tatabányai helyszínekre tudnak elmenni. A program során jó kapcsolatot alakítottunk ki a tatabányai József Attila Megyei Könyvtárral, ahol a gyerekprogramok szervezői és a könyvtár „öko program”- koordinátorra szeretne velünk együttműködni a továbbiakban (közös programok, gyerektáboroztatás „zöld” programjainak szervezése, stb).

A záróversenyen a tatabányai iskolák 4 fős csapatokkal jelentek meg a tatabányai Skanzenben. A rajzpályázatra és a versenyre is felkészültek a gyerekek, de sajnos idén csak „tudással és élménnyel” tudtuk őket jutalmazni- de ennek is sikere volt.

A programban résztvevő önkénteseink: Kiss Réka, Müller László, Sipos Donát, Perger Beáta

13. Viselj valami zöldet magadon! – Tatabányai Környezetvédelmi Világnap

2016. június 4. szombat

Egyesületünk idén is részt vett a Környezetvédelmi Világnap megünneplésében Tatabányán.

Tatabányán egész napos sportprogramokkal és interaktív „zöld” játékokkal szórakoztattuk a tatabányai családokat a természetvédelem egyik alapvető jeles napján . Ezt a programot nem önállóan szervezzük: ez egy tatabányai városi program, ahol mint résztvevők szórakoztatjuk és – reméljük- tanítjuk a gyerekeket. A programhoz többféle játékot vittünk, újakat és a jól bevált régi „barátainkat” is.

A szombati programok jól illeszkedtek egy családi „zöld” hétvége programjába. A gyerekek lelkesen vették részt mind az ötféle játékunkban, és lelkesedésükből kiindulva reméljük, hogy ezt nem csak a feladatok jó megoldásáért járó zsetonok kedvéért tették.

A programban résztvevő önkénteseink: Müller László, Sipos Donát, Perger Beáta

14. Viselj valami zöldet magadon! – Tatabányai Környezetvédelmi Világnap

2016. október 9. vasárnap

A Nyitott Kapuk rendezvényen megismerkedtünk a megyei könyvtár (JAMK) Öko-könyvtár” programjának szervezőivel. Azóta kölcsönösen próbáljuk segíteni egymás munkáját. A könyvtár

bekapcsolódott az országos „Könyvtári Hét” programsorozatba, mely keretében október első hetében minden nap - a könyveken kívül is- érdekes programokkal várták a látogatókat. Mi a vasárnapi játszótérben vettünk részt madárvédő játékunkkal- egyszerre bekapcsolódva a gyerekkönyvtár és az öko-könyvtár programjaiba is. Mind a könyvtár, mind a gyerekek nagyon hálásak voltak érte. A könyvtár szívesen közli programjainkat havi hírlevelében, nyújt segítséget esetleges előadás-helyszín biztosításában, vagy akár dolgozóik is szívesen segítenek a mi programjainknak a lebonyolításában.

A programban résztvevő önkénteseink: Müller László, Perger Beáta

V. Egyéb program, megjelenés

December 28.-án tartottunk a tagság részére egy vacsorával egybekötött szakmai továbbképzést. A fő téma a 2017-ben is folytatódó nagyszabású MAP felmérés (Magyarország fészkelő madarainak feltérképezése) eddigi tapasztalatainak átbeszélése, a nehezen felmérhető fajokkal kapcsolatos tudnivalók ismertetése, a jövő évi munkára való felkészülés volt. Több, színvonalas előadást is tartottunk ehhez a témához kapcsolódóan.

Honlapunkat 2015-ben megújítottuk, folyamatosan kerülnek fel az egyesületi életet és programokat bemutató információs anyagok. Ezen kívül jól működik a 2011-ben indított vadludsokadalom.hu honlap is, amelyre kizárólag a Tatai Vadlúd Sokadalomról szóló tájékoztató anyagok, képek, videók kerülnek fel. Az egyesületünk megismerését, programjaink népszerűsítését szolgáló molinók és ún. „A” táblák száma folyamatosan emelkedik, amelyeknek egyéb programjainkon, de különösen a Tatai Vadlúd Sokadalmon vesszük nagy hasznát. A népszerű video megosztó portálra is töltünk fel az egyesületi programokat bemutató rövid, színes kisfilmeket.

VI. Gazdálkodási adatok

2016. évi eredmény évi alapján az éves tevékenységünk 461 ezer forintos veszteséget mutat. Saját tőkénk 2016. év végén 3 449 eFt volt. Az egyesület vagyona pénzeszközökben (1 896 E Ft), és tárgyi eszközökben (nettó érték: 1 474E Ft) testesül meg.

Az Alapszabály értelmében az egyesület mindenkor bevételéből 3 %-ot el kell különíteni, amelyet elsősorban pályázati önerő bemutatásához használhat fel. Felhasználásához az elnökség jóváhagyása szükséges. A 2009-2014-es években ebből 650.298 Ft tartalék gyűlt össze, amelyből még felhasználás nem történt. 2016-ban befolyó bevételeink (az adó 1%-a nélkül számítva) 6.202 E Ft-ot tettek ki, amellyel a tartalék összege újabb 186 000 Ft-tal növekedett, ezzel az **elkülöníthető pénzeszköz év végén összesen 1 026 198 Ft volt.**

Az elkülönített pénzeszköz az egyesület bankszámláján és pénztárában rendelkezésre áll.

A **személyi jövedelem adó 1 %-ából** 2015-ben 208 e Ft-ot kaptunk. Ebből az összegből a fedett fogadó épületben elhelyezett padok és asztalok acél tartószerkezetét készítettük el. Fényképpel ellátott beszámoló a szazvolgy.hu honlapon lesz látható.

2016-ban 276 e Ft-ot kaptunk az adó 1 %-ából. Felhasználásáról az elnökség a későbbiekben dönt.

A gazdálkodás egyéb számadatait a „Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló” és a „Közhasznúsági jelentés” tartalmazza, amelyet a www.szazvolgy.hu honlapon teszünk közzé.

Baj, 2017. május 1.

SZÁZ VÖLGY
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET
Székhely: 2835 Baj, Dózsa Gy. u. 8.
Adószám: 18617601-1-11

Péntes László
elnök